

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Регіоналістика. Етнодемографічні процеси в регіонах світу»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Рік навчання 4, семестр 7

Форма навчання денна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

к.і.н. Кропивко Олена Михайлівна, к.і.н. Варгатюк Сергій Вадимович

olena_kropyvko@ukr.net, sergeyvarg@i.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/question/edit.php?cmid=247037>,

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1200>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Європейські тренди зростання ролі регіонів є головними суб'єктами не лише внутрішньої політики, а й міжнародної співпраці. Водночас процеси європейської інтеграції, децентралізації спричинили необхідність оптимізації регіональної політики в Україні. Дослідження основних демографічних показників аналізує диференціацію в розвитку регіонів.

Метою курсу «Регіоналістика. Етнодемографічні процеси в регіонах світу» є оволодіння аналітичними навичками шляхом систематизованого вивчення концептуально-методологічних основ дослідження регіону, основ теорій організації просторово-територіальних систем, основ політичного районування України; процеси формування етносоціальних спільнот, сучасний стан демографічних процесів у світі. Навчальний курс містить 120 годин (4 кредити). Дисципліна поділена на чотири модулі. Перший – Регіоналістика в системі історичних, регіональних і політичних дисциплін. Другий – Регіональна політика та її реалізація у світі та в Україні. Третій - Становлення етнодемографії як науки. Четвертий - Світові етнодемографічні процеси в сучасних умовах. Ефективному вивченню навчального курсу сприяють не лише аудиторні заняття, а й значною мірою самостійна робота студентів, в процесі якої рекомендовано використовувати енциклопедії, довідники, наукові монографії, статті, інтернет-джерела тощо.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван ня
1 Семестр				
Модуль I. Регіоналістика в системі історичних, регіональних і політичних дисциплін				
1. Регіоналістика як наука і навчальна дисципліна. Мета, завдання, основний категоріальний апарат.	2/-	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат; виокремлювати структуру і опорні елементи комплексних регіонознавчих характеристик	Написання есе	10
2. Регіон як суспільно-політична система й об'єкт господарювання та управління	2 /2	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат; сучасні підходи до виділення регіонів у країнах Заходу і пострадянського простору; концепції регіоналізму	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	30
3. Еволюція наукових досліджень з вивчення продуктивних сил і регіональної економіки	2 /2	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат; теорії регіонального розвитку; основні концепції просторової організації економіки	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	30
4 Закономірності, принципи і фактори регіонального розвитку	2 /2	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат; виокремлювати фактори розміщення продуктивних сил і регіонального розвитку: демографічні, геополітичні, етнополітичні, розселення як фактор регіоналізму	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	30
Модуль II Регіональна політика та її реалізація у світі та в Україні				

1. Теоретичні основи регіональної політики	2/2	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат; методи формування та засоби реалізації регіональної політики	Обговорення питань на семінарському у занятті Написання есе	30
2. Регіональна політика в розвинутих країнах світу	2 /1	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат; специфіку регіонального розвитку і регіональної політики розвинутих країн світу; особливості сучасного етапу розвитку регіональної політики Європейського Союзу	Обговорення питань на семінарському у занятті Написання есе	20
3. Регіональна політика в постсоціалістичних країнах та країнах, що розвиваються	2 /1	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат; Особливості регіонального розвитку Російської Федерації, країн СНД, Центрально-Східної Європи, Китаю, слабкорозвинутих країн	Обговорення питань на семінарському у занятті Написання есе	20
4 Регіональна політика в Україні і проблеми розвитку її регіонів	2 /4	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат; виокремлювати сучасні моделі суспільно-економічної макрорегіоналізації України, регіональні програми, механізми реалізації регіональної політики	Обговорення питань на семінарському у занятті Написання есе	30
Модуль III. Становлення етнодемографії як науки				
1. Вступ. Етнодемографія як наука.	3/3	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат. Мати структуроване уявлення про: демографічні ознаки етносу, етнодемографія та суміжні дисципліни. Зв'язок етнодемографічної науки з етнографією,	Написання тез та виконання самостійної роботи в elearn	Тези: від 10 до 30 балів Самостій на робота velearn: від 0 до 10 балів

		демографією, етногеографією, етнічною соціологією, етнічною психологією, етнічною екологією, антропологією, народною медициною		
2. Історія становлення і розвитку етнодемографічних знань в Україні в XVIII – XX ст	4 /4	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат Мати структуроване уявлення про: видання джерел з демографічної історії Правобережної України XVI – початку XVII ст. О.В. Яблонський, А.О. Скальковський, М.О. Максимович, О.М. Лазаревський, І.Н. Каманін, Д.І. Багалій та їх внесок у розвиток етнодемографічних знань.	Написання тез та виконання самостійної роботи в elearn	Тези: від 10 до 30 балів Самостій на робота velearn: від 0 до 10 балів
3 Категорії, методи і джерела етнодемографії. Категорії та понятійний апарат етнодемографічної науки.	2/2	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат. Мати структуроване уявлення про: динаміку чисельності народу, природний приріст населення.	Написання тез та виконання самостійної роботи в elearn	Тези від 10 до 30 балів Тези: від 10 до 30 балів Самостій на робота velearn: від 0 до 10 балів
Модуль IV. Світові етнодемографічні процеси в сучасних умовах				
1. Процес етнічного відтворення. Загальні показники етнічного відтворення	2/2	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат Мати структуроване уявлення про: смертність, етнічні аспекти та чинники смертності, проблеми вивчення смертності, біологічні та географічні чинники смертності, соціальні та етнічні аспекти хвороб.	Написання тез та виконання самостійної роботи в elearn	Тези: від 10 до 30 балів Самостій на робота velearn: від 0 до 10 балів
2. Сучасні держави в умовах глобалізації. Поняття про глобальні проблеми сучасного світу.	4/4	знати основні теоретичні аспекти; розуміти понятійно-категоріальний апарат. Мати структуроване уявлення про: трансформація державного суверенітету	Написання тез та виконання самостійної роботи в elearn	Тези: від 10 до 30 балів Самостій на робота velearn: від 0 до 10 балів

		в умовах глобалізації, трансформація інституту національної держави в умовах глобалізації		10 балів
Всього за 8 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні бути виконані самостійно відповідно вимог, які до них висуваються.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано